

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Jozef Dvonč, primátor mesta Nitra
Číslo materiálu:	1627 / 2018
Názov materiálu:	Projektový zámer vytvorenia služieb Integrovaného a komunitného centra v Nitre
Spracovateľ:	Mgr. Ľubica Lachká, správkyňa Nitrianskej komunitnej nadácie
Napísal:	Mgr. Ľubica Lachká, správkyňa Nitrianskej komunitnej nadácie JUDr. Igor Kršiak, prednosta MsÚ
Prizvať:	Mgr. Ľubica Lachká, správkyňa Nitrianskej komunitnej nadácie
Dátum rokovania MZ:	03.12.2018
Dátum vyhotovenia:	23.11.2018

Návrh na uznesenie:	<p>Mestské zastupiteľstvo v Nitre</p> <p>p r e r o k o v a l o Projektový zámer vytvorenia služieb Integrovaného a komunitného centra v Nitre</p> <p>s c h v a ľ u j e vytvorenie Integrovaného a komunitného centra v Nitre v rámci Nitrianskej komunitnej nadácie</p> <p>u k l a d á prednostovi MsÚ zabezpečiť finančné zdroje pre činnosť centra v roku 2019 rozpočtovým opatrením v rozpočte mesta Nitra na rok 2019 vo výške 24 000 EUR</p> <p style="text-align: right;">T: 02/2019</p>
----------------------------	---

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

Vytvorenie služieb Integračného a komunitného centra v Nitre

Projektový zámer:

Definícia pojmu:

Ekonomickým migrantom sa rozumie občan SR s trvalým pobytom mimo územia mesta Nitry, cudzinec z EÚ alebo tretích krajín, ktorý sa za účelom zamestnania na území mesta Nitry snaží sociálne a spoločensky etablovať a začleniť do života mesta a jeho komunity

(Poznámka: pre účely tohto materiálu sa ekonomický migrant môže označovať aj ako cudzinec, migrant)

Cieľ projektu:

Hlavné ciele

- Zlepšiť informovanie ekonomických migrantov pracujúcich v našom meste a vytvoriť podmienky pre ich sociálnu inklúziu s cieľom integrovať ich do bežného života ako komunity s rovnakými právami a povinnosťami ako u väčšinovej populácie
- Prekonávať bariéry medzi občanmi mesta a ekonomickými migrantmi z EÚ a tretích krajín, ktorí u nás pracujú
- Vytvorenie multisektorovej platformy pre komunikáciu kľúčových hráčov v meste ohľadom ekonomických migrantov a ich integrácie

Výstupom projektu je vytvorenie a pilotné overenie služieb nového Integračného komunitného centra pri Nitrianskej komunitnej nadácii.

Cieľové skupiny projektu:

- Súčasní zamestnanci z SR, EÚ a tretích krajín pracujúci a bývajúci v Nitre
- Budúci zamestnanci z SR, EÚ a tretích krajín
- Zamestnávateľia a inštitúcie verejnej správy
- MVO a neziskové organizácie
- Občania mesta Nitra, verejnosť

Prípravná fáza vytvorenia služieb Integračného a komunitného centra (prebiehala/prebieha v mesiacoch február – december 2018)

Aktivity prípravnej fázy:

- Komunikácia so zástupcami Mesta Nitra, zamestnávateľmi a zástupcami verejnej a štátnej správy, mapovanie situácie a komunitných potrieb v danej oblasti (prebehlo od februára do konca septembra 2018)
- Nastavenie služieb integračného centra v spolupráci s International Organization for Migrants (IOM) v Bratislave
- Prerokovanie, schválenie rozpočtu a spôsobu financovania činnosti centra
- Získanie grantu z Rotary Klub Nitra
- Preloženie žiadosti o grant v rámci programu Active Citizens Fund nadácie Ekopolis podporeného Nórsnym finančným mechanizmom
- Vytvorenie kancelárie centra, zariadenie nábytkom a IKT zo zdrojov grantu Rotary Klubu v Nitre
- Nábor 2 zamestnancov centra – riaditeľa/poradcu a manažéra/poradcu, zabezpečenie zaškolenia zamestnancov – bude prebiehať na základe výberového konania. Rozhodovať bude komisia zložená zo zástupcov mesta (napr. poslancov, členov správnej rady NKN za mesto) a NKN, ako aj nezávislého odborníka na výber ľudských zdrojov (HR manažéra)
- Vytvorenie základnej siete externých spolupracovníkov centra – dohoda o spolupráci s OZ MARINA, ktoré bude zabezpečovať nízkoprahové jazykové vzdelávanie cudzincov, externej firmy dodávajúcej poradenské a školiace služby v oblasti právneho integračného poradenstva

**Realizačná fáza fungovania služieb Integrovaného a komunitného centra
(bude prebiehať v januári – decembri 2019)**

Integračné a komunitné centrum bude poskytovať nasledovné služby:

- Priama pomoc cudzincom pri ich integrácii formou vzdelávania a poradenstva
- Služby pre zamestnávateľov cudzincov a Mesto Nitra
- Služby pre občanov mesta Nitra, zvyšovanie povedomia verejnosti o cudzincoch s cieľom prekonávania bariér a dosiahnutia lepšej integrácie

1. Poskytovanie priamej pomoci cudzincom pri ich integrácii formou vzdelávania a poradenstva

- Centrum bude **fungovať ako miesto prvého kontaktu**, kde cudzinci nájdu všetky informácie potrebné pre ich prvotnú orientáciu v meste v ich rodnom jazyku, napr. systém dopravy, dôležité adresy adresa na ošetrovateľoch, školy s integračnými programami, ubytovanie..., užitočné kontakty, web stránky, informácie o jazykových kurzoch, možnostiach trávenia voľného času..... Formy informačných nástrojov: letáky, brožúrky, web
- **Nízkoprahové jazykové vzdelávanie** prepojené s interkultúrnym učením – vzdelávanie bude slúžiť na identifikovanie cudzincov v našom meste, vytváranie ich databázy, budú to kontaktné osoby tzv. „kultúrni lídri“ pre komunikáciu s etnickými diaspórami žijúcimi v našom meste. Vzdelávanie budeme zabezpečovať v spolupráci s OZ Marina, ktoré takéto vzdelávanie už realizuje vo viacerých mestách na Slovensku napr. v Bratislave a Košiciach.
- **Vytváranie integračných programov** pre dospelých, detí, ako aj celé rodiny v spolupráci s inými organizáciami v meste – oslovíme neziskové organizácie, ktoré Nitrianska komunitná nadácia podporuje v rámci svojich grantových kôl.
- **Právne poradenstvo a pomoc v krízových situáciách** – bude realizované v spolupráci s externou poradenskou firmou. Poradenstvo sa bude poskytovať v priestoroch Integrovaného komunitného centra formou osobných konzultácií, telefonicky v priebehu stanovených konzultačných hodín a prostredníctvom emailu. V odôvodnených prípadoch (napr. v prípade zraniteľných klientov) bude poskytnutá osobná asistencia pri komunikácii s príslušnými úradmi.

Obsahom poradenstva bude komplexné individuálne integračné poradenstvo v rôznych oblastiach života cudzincov na Slovensku. Pôjde najmä o nasledovné oblasti:

- udelenie a obnovenie všetkých typov pobytov v SR
 - otázky ohľadom udeľovania a obnovovania prechodných/trvalých pobytov budú tvoriť drvivú väčšinu agendy
 - proces udelenia/obnovenia pobytu je komplikovaný a cudzinci musia predložiť veľké množstvo dokladov (oficiálne preložených, apostilovaných príp. superlegalizovaných, úradne preložených, s obmedzenou časovou platnosťou),
 - informácie sú málo dostupné, nezrozumiteľné, nekompletné, iba v slovenskom jazyku
 - problémy klienta budú riešené individuálne, včasne a s odbornou starostlivosťou
 - potrebná bude komunikácia s cudzineckou políciou,
- zamestnanie
 - otázky povolení na zamestnanie, zmeny zamestnávateľa, sezónnych zamestnaní
 - pri riešení problémov budeme spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a s cudzineckou políciou,
- uznanie vzdelania
 - uznávanie dokladov o vzdelaní pre účely ďalšieho štúdia, Modrej karty
 - uznávanie kvalifikácie pre výkon regulovaných povolání
 - potrebná bude komunikácia so Strediskom pre uznávanie dokladov o vzdelaní MŠ SR
- začatie podnikania
 - riešenie problémov pri začatí podnikania - založenie živnosti, založenie s.r.o., povinnosti podnikateľa
- zdravotná starostlivosť,
- zdravotné a sociálne poistenie
 - povinné zdravotné poistenie, komerčné poistenie pre cudzincov pri niektorých typoch pobytov,

- štátne občianstvo SR
 - informácie k podmienkam udelenia občianstva, potrebným dokladom a konaniu o udelenie občianstva,
- rodinný život
 - narodenia dieťaťa v SR a jeho pobyt, uzavretie manželstva, prechodný (trvalý) pobyt za účelom zlúčenia rodiny

2. Služby pre zamestnávateľov a mesto

A) Služby pre zamestnávateľov. Budú realizované formou školení a poradenstva v spolupráci s externou poradenskou firmou. Nebudú nízkoprahové, firmy si budú za tieto služby platiť.

Obsah školení bude zameraný na:

- kategorizácia zamestnancov - cudzincov podľa jednotlivých typov pobytov s ohľadom na možnosť ich vstupu (voľného alebo obmedzeného) na slovenský trh práce
- jednotlivé možnosti zamestnania cudzinca v SR – sezónne zamestnanie, jednotné povolenie na zamestnanie, povolenie na zamestnanie, Modrá karta EU, nedostatkové pozície, zaškolenie, vyslanie, agentúrne zamestnávanie
- postup pri zamestnávaní cudzincov
 - vysvetlenie jednotlivých krokov, ktoré absolvuje zamestnávateľ a cudzinec
 - informácie k predkladaným dokumentom (legalizácia, preklady, uznanie vzdelania)
 - konanie na cudzineckej polícii
 - vzory vyplnených žiadostí
- povinnosti zamestnávateľa
- práva a povinnosti cudzinca ako zamestnanca
- nelegálne zamestnávanie a čierna práca, sankcie
- nová stratégia pracovnej mobility.

B) Služby pre Mesto Nitra v oblasti riadenia ekonomickej migrácie na území mesta

- Mestu bude Integračné centrum poskytovať služby v oblasti zabezpečovania informácií štatistických údajov o cudzincoch, ich pôsobení v meste Nitra v spolupráci Úradom práce v Nitre a cudzineckou políciou, aby mesto malo dostupné informácie potrebné na flexibilné reagovanie v oblasti prijímania koncepcií a akčných plánov zameraných na riadenie ekonomickej migrácie na území mesta.
- Integračné centrum bude podnecovať vytváranie neformálnej platformy spolupracujúcich organizácií (cudzinecká polícia, mesto Nitra, Úrad práce, zamestnávateľa, neziskové organizácie ...) s cieľom pravidelnej vzájomnej výmeny informácií a riešenia problémov, ktoré sa na území mesta v tejto oblasti vyskytujú

3. Služby pre občanov mesta v oblasti integrácie

- Poradenstvo občanom mesta v oblasti riešenia problémov s cudzincami
- Realizácia podujatí pre verejnosť, umožňujúcich lepšie poznanie kultúry a zvykov cudzincov, možnosť prezentácie cudzincov.
- Informačná kampaň prostredníctvom internetových a printových médií na prekonanie bariér
- Organizovanie komunitného eventu zameraného na prekonávanie bariér medzi občanmi mesta a cudzincami pracujúcimi v našom meste

Dôvodová správa

Problematika riešenia migrácie a integrácie cudzincov nemá na Slovensku dlhodobú tradíciu. Stojí skôr na pokraji sociálneho dialógu. Avšak nárastom záujmu o Slovensko, ako o krajinu poskytujúcu pracovné možnosti, stala sa téma úlohy migrantov v celkovom ekonomickom, demografickom, sociálnom rozvoji našej krajiny viac ako aktuálna.

V tejto oblasti boli urobené viaceré analýzy a prijaté viaceré koncepčné materiály (napr. Koncepcia integrácie cudzincov 2009) tak na úrovni vládnych orgánov, ako aj mimovládnych organizácií. Čoraz viac sa do popredia dostáva potreba riešiť problém integrácie migrantov, a to komplexne, tak na národnej, ako aj komunitnej úrovni.

Mesto Nitra bude prvé krajské mesto na Slovensku, kde sa budú poskytovať komplexné integračné služby. Doteraz služby pre cudzincov komplexne zabezpečuje na Slovensku len medzinárodná organizácia IOM (International Organization for Migrants) so zastúpením v Bratislave a Košiciach. Táto pokrýva dosť veľkú časť služieb týkajúcich sa integrácie pracujúcich cudzincov a ich rodín v SR. Boli podniknuté už prvé kroky a kontakty s touto organizáciou. Organizácia IOM iniciatívu vytvoriť služby takéhoto typu v Nitre veľmi uvítala. Aj nitrianske Integračné centrum bude mať možnosť využívať už rozvinuté služby IOM a robiť „predĺženú“ ruku IOM v regióne.

V čom sa bude nitrianske centrum odlišovať od IOM? Najmä v tom, že bude komunitné a integračné. Jeho úlohou nebude len poskytovanie kvalitných služieb, ale hlavne prekonávanie kultúrnych bariér medzi väčšinovým obyvateľstvom a cudzincami, znižovanie spoločenského napätia v komunite, ponuka kvalitného voľného času pre cudzincov. Centrum bude rozvíjať spoluprácu s rôznymi aktérmi v komunite, so školami, zamestnávateľmi a bude zabezpečovať ich vzdelávanie rôznymi formami v oblasti integrácie.

Mestu Nitra a jeho komunite nemôže byť ľahostajný príchod cudzincov, súčasne nemôže byť ich príchod budovaný na ignorancii a odmietaní. Možno očakávať, že v budúcnosti sa budeme stretávať aj s tým, že cudzinci si budú na území mesta zakladať rodiny a budú sa stávať občanmi mesta, ktorí tu nielen pracujú, ale aj trávia voľný čas. Sú to ľudia, ktorí pracujú na pozíciách, ktorú spravidla nechcú obsadiť domorodí občania, pričom ich pobyt je zároveň spojený s rastom ekonomiky v meste a regióne.

Integrácia nie je jednoduchá záležitosť, ide o dlhodobý proces zmeny v myslení ľudí, v našom prístupe. Táto situácia je zhoršená našou dlhodobou „stigmatizáciou“ s integráciou rómskej komunity, ktorú sme doteraz nedoriešili. Preto je dôležité začať s integráciou pracujúcich cudzincov tak, aby sme predišli vytváraniu napätia a zlých vzťahov v našom meste, lebo nie všetko sa dá riešiť represiou.

Vytvorenie služieb Integračného centra ako programu Nitrianskej komunitnej nadácie bude preventívnym krokom zo strany mesta. Predpokladáme, že požadovaná dotácia vo výške 24 000 € bude nižšia ako náklady, ktoré budú vznikáť na pokrytie dôsledkov, ak sa otázka integrácie cudzincov v našom meste nebude riešiť, pretože prevencia je vždy lacnejšia ako samotná „liečba“.

Do procesu vytvárania služieb sú zapojené aj ďalšie subjekty - Rotary Club Nitra a Nitrianska komunitná nadácia. Rotary Club pre myšlienku založenia Integračného centra v Nitre získal svojich partnerov z Rotary Clubu Naperville, ktorých myšlienka centra nadchla a chcú ju finančne podporiť. Nitrianska komunitná nadácia venuje svoj čas a pripravuje celé know - how procesu založenia Integračného centra. Takáto spolupráca môže priniesť naozaj dobrý synergický efekt a Mesto Nitra by sa mohlo stať príkladom dobrej praxe integrácie cudzincov aj pre ostatné mestá v SR.

Návrh rozpočtu projektu Integrovaného a komunitného centra na rok 2019

Predpokladané náklady na projekt spolu	94 934,80 €
Požadovaná dotácia z Mesta Nitra	24 000,00 €
Grant Rotary Klub Nitra	27 184,80 €
Iné zdroje (granty, firmy)	43 750,00 €

Detaily rozpočtu						
Názov položky	Celkové náklady	Mesto Nitra	Rotary Klub	Iné zdroje	Názov iného zdroja	Poznámka
Kancelária centra - zariadenie, vybavenie						
nábytok (stoly, stoličky, skrine...)	1 660,00 €	- €	1 660,00 €	- €		
technické vybavenie (PC, laptop, tlačiareň...)	1 660,00 €	- €	1 660,00 €	- €		
vytvorenie web stránky, dizajn, doména	600,00 €	- €	600,00 €	- €		
zaškolenie 2 zamestnancov na obsluhu web stránky	300,00 €	- €	300,00 €	- €		
Kancelária centra - prevádzka						
elektrina, plyn, voda... (12 mesiacov x 150 €)	1 800,00 €	1 800,00 €	- €	- €		
telefóny 2 zamestnancov (12 mesiacov x 2 mobilné telefóny x 25 €)	600,00 €	- €	600,00 €	- €		
Cestovné domáce	380,00 €	- €	380,00 €	- €		
Kancelárske potreby, papier, tonery....	600,00 €	600,00 €	- €	- €		
Internet (12 mesiacov x 21 €)	252,00 €	- €	252,00 €	- €		
Kancelária centra - ľudské zdroje						
Riaditeľ/poradca (čistá mzda 805,23 €, cena práce 1352 €/1 mesiac x 12 mesiacov). Bude zodpovedný za chod organizácie a komunikáciu so zamestnávateľmi, koordináciu ich vzdelávania, komunikáciu s mestom, cudzineckou políciou....	16 224,00 €	8 112,00 €	8 112,00 €	- €		
Manažér centra/poradca (čistá mzda 735,08, cena práce 1216,80/1 mesiac x 12 mesiacov) bude zodpovedný za služby cudzincom, organizovanie nízkoprahového vzdelávania, prípravu voľnočasových programov pre cudzincov v spolupráci s miestnymi organizáciami,	14 601,60 €	7 300,80 €	7 300,80 €	- €		

Externý PR manažér centra	1 700,00 €	- €	1 700,00 €	- €		
Externý účtovník centra 150 € x 12 mesiacov	1 800,00 €	- €	1 800,00 €	- €		
Zaškolenie 2 zamestnancov - stáže v rámci centier v SR	800,00 €	- €	800,00 €	- €		
Zaškolenie 2 zamestnancov v rámci spolupráce s Nórskom v projekte Ekopolis	2 000,00 €	- €	- €	2 000,00 €	Grant Ekopolis	spolupráca s Nórskom je v grante požadovaná
Služby centra cudzincom						
Nízkoprahové jazykové kurzy	4 000,00 €	- €	- €	4 000,00 €	Grant Ekopolis	
Poradenstvo integračné právne pre cudzincov (25 €/hodina) prepočítadáme 600 hodín ročne	15 000,00 €	- €	660,00 €	14 340,00 €	Grant Ekopolis	
Služby centra zamestnávateľom						
Workshopy na tému intelektúrneho učenia	660,00 €	- €	- €	660,00 €	zaplatia si firmy	
Školenia na v oblasti právneho intergačného poradenstva (10 školení za rok x 8 hodín x 25 €)	2 000,00 €	- €	- €	2 000,00 €	zaplatia si firmy	
Individuálne konzultácie pre zamestnávateľov podľa ich potrieb (100 hodín ročne x 25 €/hod)	2 500,00 €	- €	- €	2 500,00 €	zaplatia si firmy	
Informačná kampaň						
Preklady materiálov - info letákov, brožúr... do 6 jazykov , AJ, srbštiny, chorvátštiny, rumunštiny, bulharčiny, ukrajinštiny, ruštiny (16 €/normostrana , 100 normostrán x 6 jazykov).	9 797,20 €	3 187,20 €		6 600,00 €	Grant Ekopolis	
Tlmočenie 50 hodín do jazykov cudzincov pre nevyhnutné prípady (50 hodín x 6 jazykov x 30 €).	9 000,00 €	3 000,00 €		6 000,00 €	Grant Ekopolis	
Propagácia v printovýc médiách	500,00 €	- €	500,00 €	- €		
Komunitné podujatie na prezentáciu cudzincov zamerané na prekonávanie bariér	1 000,00 €	- €	1 000,00 €	- €		
Grafika plagátov, letákov, info materiálov	500,00 €	- €	- €	500,00 €	Grant Ekopolis	
Tlač plnofarebných info letákov, brožúr pre cudzincov v jazykoch cudzincov	3 000,00 €	- €	- €	3 000,00 €	Grant Ekopolis	
Informačná kampaň cez Fb a Google advertising - príprava a realizácia	2 000,00 €	- €	- €	2 000,00 €	Grant Ekopolis	
Predpokladané náklady na projekt spolu	94 934,80 €					